

СЪГЛАСУВАНЕ КУЛТУРНО-ПРОСВѢТНАТА ДЕЙНОСТЪ НА ЧИТАЛИЩАТА И КООПЕРАЦИИТЪ

Читалището и кооперацията сж две чисто общественно-народни учреждения, които подтикватъ напредъка на страната и нацията и слагатъ здравитъ основи на нейното по-щастливо бждеще — първото чрезъ общата просвѣта, която сѣе, а второто чрезъ стопанската и културна дейность, която върши. И дветъ тия учреждения се развиватъ върху основата на организираното свободно сътрудничество на по-широкитъ обществени маси, които подхранватъ и крепятъ тѣхнитъ инициативи и предприятия, предназначени да издигатъ културното и икономическото имъ ниво. Въ това отношение тѣ сж твърде близки.

Въ своята широка културно-просвѣтна дейность, покрай възбуждането и поддържането интереса имъ къмъ четенето и способствването за общото духовно издигане на членоветъ си и населението, народното читалище не е останало чуждо на грижата за ориентирание на сжщитъ въ областта на частното и народното стопанство, изобщо въ областта на поминъка, както и на обществения, гражданския и народния животъ. И за това то е запазило своя общъ характеръ, при значителната вече диференцираность на икономическия, социалния и политическия животъ.

Като свободна общность, образувана за взаимно помагане на членоветъ ѝ, по отношение на опредѣлени тѣхни икономически нужди и интереси, посрѣдствомъ уреждането и поддържането на общи стопански предприятия, при равни права и задължения и солидарна отговорность, кооперацията предполага известна просвѣтеность и по-голѣмо съзнание човѣшко, социално и гражданско у членоветъ ѝ, за да преслѣва, закрепва и се развива и, особено, за да може да изпълнява своята възродителна и обновителна мисия, която общественно-стопанската еволюция и е предопредѣлила. Тя предполага една по-голѣма разсѣдливость, по-широкъ умственъ и духовенъ кръгзоръ; известно проникване въ тенденциитъ на живота; идеализъмъ; преданость къмъ общото дѣло и способность за обуздаване личния егоизъмъ съ огледъ на обществения интересъ; чувство на правда, справедливость и отговорность; дружелюбие и обичъ и уважение къмъ ближния, другаря и човѣка, както и редица още социални чувства и добродетели. Отъ наличностьта на тия качества, естествено, зависи по-голѣмата или по-малка сигурность и трайность на кооперативното дѣло, както и по-голѣмото или по-малкото значение за коопериралитъ се и въобще за обществото, респ. народа и нацията. Колко усилия и жертви сж пропаднали, колко добри постижения сж унищожавани и колко хубави перспективи сж помрачавани, поради недостатъчното развитие или отсъствието на едни или други отъ тия качества у кооператоритъ! Тия качества, обаче, се създаватъ и развиватъ по пжтя на една ши-